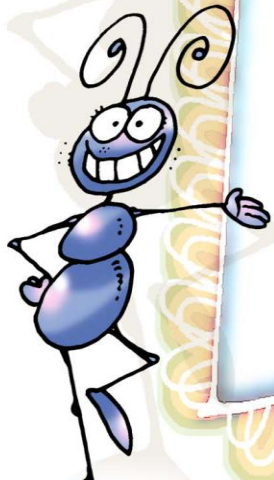

Mladi istraživači Srbije
Milka Gvozdenović i Tanja Petrović
Uloga NVO u N2000 procesu

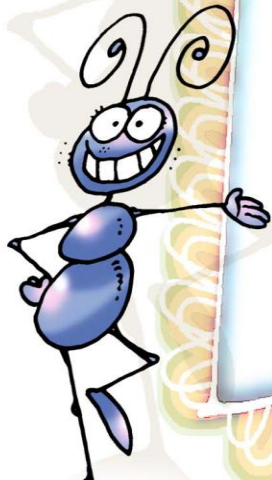

Uloga NVO u uspostavljanju ekološke mreže Natura 2000

Da li će potencijal, koji leži u dvema direktivama, zaista i biti transformisan u konkretne alate za zaštitu biodiverziteta, zavisi od mnogo faktora.

Jedan od ključnih je i uključenje NVO u proces uspostavljanja ekološke mreže Natura 2000.

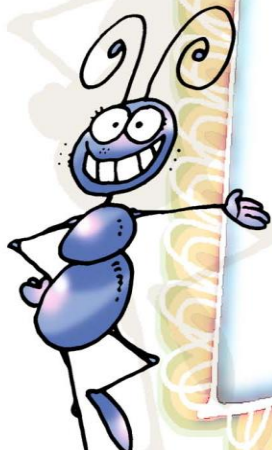
- Praktična podrška pripremi i uspostavljanju mreže
- Prikupljanje finansijske i druge pomoći za proglašavanje i upravljanje područjima
- Širenje svesti o potrebi važnosti očuvanja prirode

Šta NVO mogu da urade?

Praktična podrška pripremi i
uspostavljanju mreže

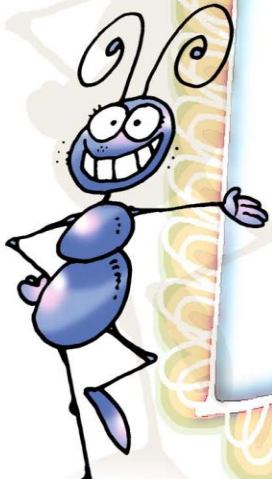
- doprinos nominaciji područja;
- učešće na biogeografskim seminarima;
- lobiranje za bolje usaglašavanje zakonodavstva sa EU standardima i bolje finansiranje;
- slanje komentara na projekte, planove i programe koji utiču na Mrežu;

Doprinos nominaciji područja- zašto?

Bitno je da se osigura da su:

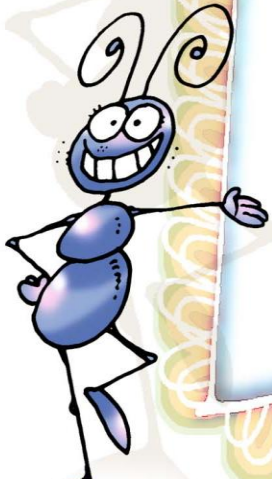
- sva bitna područja uključena u listu potencijalnih Područja od važnosti za EU (potential Sites of Community Importance - pSCIs).
- da je nominacija područja obavljena na naučnim osnovama.

Doprinos nominaciji područja – kako?

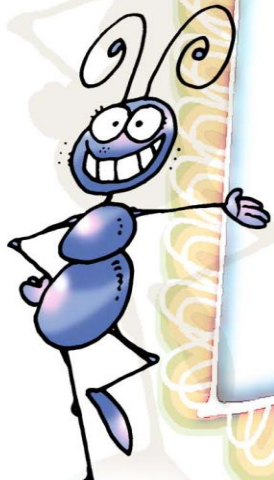
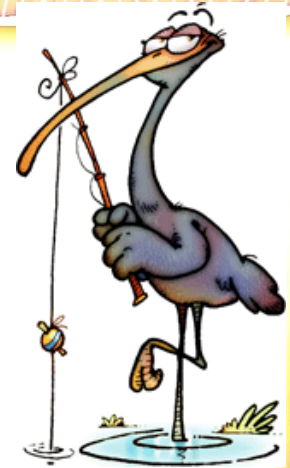
NVO mogu doprineti procesu nominovanja na više načina:

- mogu sakupiti i analizirati naučne podatke kao osnovu za identifikaciju pSCIs u zemlji.
- ove podatke (koji su naučno zasnovani) bi trebalo predstaviti nacionalnim autoritetima ZZP i MERŽS.
- da procene nacionalnu listu pSCIs i da je komentarišu, kao i da prekontrošu Standardne formulare za podatke.

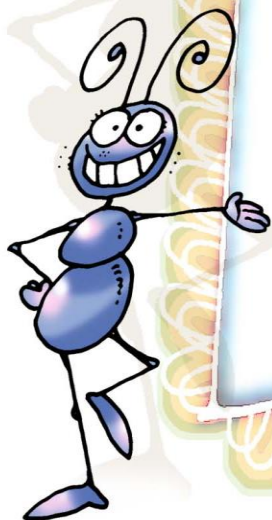
Shadow Lista alternativni popis područja

- Lista potencijalnih Natura 2000 područja koja nisu na zvaničnoj (vladinoj) listi.
- Obuhvata više područja od liste koju priprema Vlada.
- Mora, naravno, biti naučno zasnovana.
- Pre biogeografskih seminara NVO je šalju nacionalnim telima, zatim ETC-BD (Evropski centar za bilošku raznovrsnost) i EHF (European Habitat Forum).

Biogeografski seminari

- Učešće i predstavljanje nevladinih organizacija je koordinisano od strane European Habitat Foruma.
- Shadow lista može da posluži kao osnova za procenu predloga Vlade.
- Ukoliko se uoče nedostaci NVO mogu da utiču na Vladu i Evropsku komisiju da dodaju područja sa Shadow Liste na zvaničnu.
- Ukoliko ima puno vrsta i staništa oko kojih treba raspravljati, treba znati šta su prioriteti.
- NVO bi trebalo da se fokusiraj na staništa i vrste za koje su prikupili dovoljno podataka.

Lobiranje za bolje usaglašavanje zakonodavstva sa EU standardima i bolje finansiranje

U procesu transponovanja:

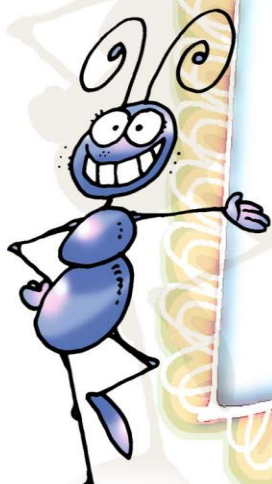
- savetodavna podrška;
- upozoravajnje na moguće pogreške;
- komunikacija sa Evropskom komisijom.

Primeri:

- Pravilnik o proglašenju i zaštiti divljih vrsta biljaka životinja i gljiva.
- Zakon o izmenama i dopunama zakona o zaštiti prirode
- Strategija biološke raznovrsnosti Srbije
- Uredba o ekološkoj mreži

Finansiranje:

- Uticao na donatore (IPA planiranje)
- Korišćenje fondova za NVO

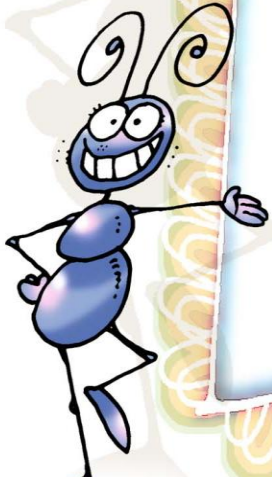
Mreža NVO "Natura 2000 resursni centar Srbije"

Osnovana: april 2009.

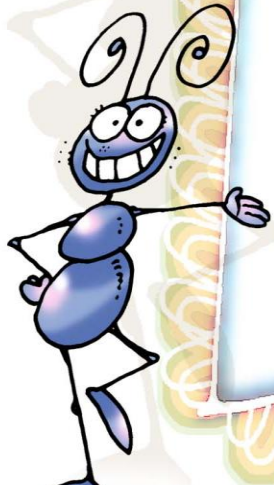
Cilj: jačanje kapaciteta organizacija članica za uključivanje u proces uspostavljanja ekološke mreže Natura 2000 u Srbiji

Broj članica: 57

Osnivači: MIS i WWF

Mreža NVO "Natura 2000 resursni centar Srbije"

Način funkcionisanja mreže

- Članica mreže može postati NVO koja ima statutarno opredeljenje ka zaštiti prirode.
- Memorandum potpisuju sve organizacije članice
- Odluke se donose prostom većinom glasova
- Sekretarijat: MIS

Način komunikacije: sastanci, e-mail lista, blog:

<http://ngonatura2000.blogspot.com/>

- Treninzi/obuke: ABC o Naturi 2000; Politike zaštite biodiverziteta; Lobiranje i zagovaranje; Ekonomske koristi Nature 2000; Serija radionica/konsultacija u okviru Twining projekta.
- Studijske poste: Brisel (4 dana intenzivnog programa o Naturi 2000), Hrvatska (razmena iskustava).

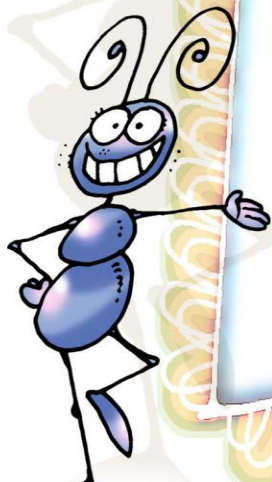
Pristupanje EU i ocena prihvatljivosti

Ocenu prihvatljivosti, po iskustvu iz EU, rade nadležne nacionalne institucije i Direktiva ne predviđa obavezni postupak javne rasprave.

-NVO mogu doprineti službenom postupku svojim informacijama i stručnošću.

-Ukoliko postoji neslaganje sa službenom ocenom prihvatljivosti, NVO mogu inicirati postupke pred nacionalnim sudovima i Evropskom komisijom.

-Na osnovu službene žalbe NVO Evropska komisija može tužiti države članice Evropskom sudu pravde na temelju žalbi NVO.

Primer: Via Baltica

Autoput koji je trebalo da spoji glavi grad Poljske sa ostalim baltičkim zemljama.

Suštinsko neslaganje: kuda prolazi autoput?

Vladin predlog: trasa koja vodi kroz "zelena pluća Poljske" – jedno od najvrednijih prirodnih područja Evrope i ekološke mreže Natura 2000.

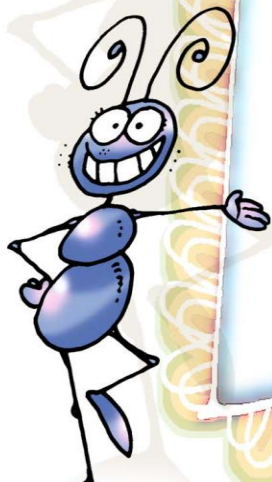
NVO predlažu drugu trasu; Vlada zanemaruje predlog 1999. Vlada započinje radove pre procene uticaja.

2004. Nakon pristupanja Poljske EU, završena je procena uticaja i ocena prihvatljivosti, koji su po mišljenju NVO bile potpuno nezadovoljavajuće.

2006. NVO prosledjuju žalbu Evropskoj komisiji koja poziva poljsku Vladu da zaustavi radove koji se ne prekidaju

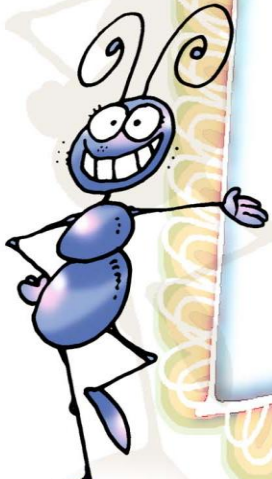
2007. Evropska komisija izvodi Poljsku pred Evropskim sudom pravde zbog povrede evropskog prava.

Rezultat: Radovi obustavljeni.

Sve vreme: Komunikacija i saradnja!

- komunikacija treba da bude dobro koordinisana i efikasna
- potrebno je ostvariti saradnju NVO- nacionalne institucije- regionalne institucije - opštinama itd.
- veoma važno je početi saradnju sa lokalnim stanovništvom u ranoj fazi razvoja Mreže.

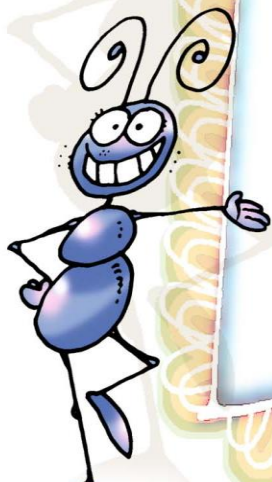

NVO- Pobornici očuvanja prirode i mreže N2000

Najvažnija uloga NVO-a je možda ona **nezavisnih pobornika ciljeva Direktive o staništima i Direktive o pticama**.

Iako su nacionalne vlasti i Evropska unija odgovorne za mrežu NATURA 2000, one takođe moraju sprovesti i druge politike koje su ponekad u sukobu s ciljevima očuvanja prirode, a često ih i nadjačavaju.

Ključna uloga NVO-a je da pomognu u smanjivanju pritisaka i u nastojanjima da se nađu najbolja rešenja za očuvanje prirode.

Više o ulozi NVO na

www.youtube.com/watch?v=5FfgeYhy3oE

www.mis.org.rs

Kontakt:

tanja@mis.org.rs

milka@mis.org.rs

011 311 13 14

011 311 66 63

